

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **HP import, s.r.o. v likvidaci**, se sídlem Revoluční 1003/3, Praha 1, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, se sídlem Budějovická 7, Praha 4, proti rozhodnutím žalovaného: ze dne 21. 11. 2014, č. j. 39107-3/2014-900000-304.1, č. j. 39107-4/2014-900000-304.1, č. j. 39107-5/2014-900000-304.1, č. j. 39107-6/2014-900000-304.1, č. j. 39107-7/2014-900000-304.1, č. j. 39107-8/2014-900000-304.1, č. j. 39107-9/2014-900000-304.1, č. j. 39107-10/2014-900000-304.1, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 31. 5. 2017, č. j. 62 Af 53/2015 - 141,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 31. 5. 2017, č. j. 62 Af 53/2015 - 141, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Celní úřad pro Jihomoravský kraj vydal dne 11. 4. 2014 celkem 8 dodatečných platebních výměrů, kterými žalobci doměřil antidumpingové clo a dále předepsal žalobci penále. Celní úřad takto postupoval na základě výsledků daňové kontroly ukončené zprávou o daňové kontrole ze dne 3. 4. 2014, č. j. 8548-32/2014-530000-51 (dále jen „zpráva o kontrole“), z níž vyplývá, že žalobce v kolonkách 33 (zbožový kód) v jednotlivých celních prohlášeních uvedl nesprávný číselný kód TARIC 7326199000 s celní sazbou 2,7 % (žalobce deklaroval zboží jako „speciální výlisky z oceli“) namísto kódu TARIC 7318220098 (dle správních orgánů se jedná přesněji o ploché podložky z oceli s obchodním označením „Uls 7“) ve spojení s doplňkovým kódem TARIC A999, s celní sazbou 3,7 %, jenž v době dovozu podléhal též antidumpingovému clu ve výši 85 %, resp. 74,1 %. Podle celního úřadu se totiž na tyto dovozy vztahuje prováděcí nařízení Rady (EU) č. 924/2012 ze dne 4. 10. 2012, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 91/2009 o uložení konečného

antidumpingového cla na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli pocházejících z Čínské lidové republiky.

[2] Žalovaný k odvolání žalobce v záhlaví uvedenými rozhodnutími platební výměry pouze z důvodu přehlednosti doměřovaných částek zčásti změnil, aniž by ovšem shledal důvodnými námitky žalobce.

[3] Žalobce podal proti rozhodnutím žalovaného žalobu. Brojil proti průběhu daňové kontroly i jejím závěrům. Žalobce namítal, že zařazení zboží pod číslo 7318 Harmonizovaného systému popisu a číselného označování zboží (dále jen „HS“) bylo nesprávné a zboží mělo být namísto toho zařazeno pod číslo HS 7326. Žalobce dále namítal procesní pochybení celního úřadu: nedostatečnou lhůtu pro vyjádření se k výsledku kontroly, zpráva o kontrole byla žalobci zaslána v rozporu s § 88 odst. 5 daňového řádu, nevyhovění žádosti likvidátora žalobce o stanovení nového termínu projednání zprávy o kontrole.

[4] Žalobce také namítal, že došlo k porušení jeho dobré víry, neboť celní úřad nezohlednil stanovisko Celního ředitelství Brno ze dne 28. 5. 2010, č. j. 4882/2010-010100-22, s poukazem na jeho nezávaznost. V daném případě ovšem byly splněny všechny podmínky dle čl. 220 odst. 2 písm. b) nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. 10. 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství (dále jen „celní kodex“), neboť dlužné clo nebylo uplatněno v důsledku chyby celních orgánů, kterou žalobce nebyl schopen zjistit, jednal v dobré víře a dodržel všechny povinnosti plynoucí z právních předpisů.

[5] Žalobce dále uvedl, že předmětné zboží nevykazovalo dumpingovou cenu, což má za následek nemožnost aplikace nařízení č. 91/2009.

[6] V průběhu řízení žalobce v podání ze dne 14. 3. 2016 uplatnil dále argumentaci, že 26. 2. 2016 vydala Komise EU nařízení 2016/278 o zrušení konečného antidumpingového cla, kterým byla též zrušena nařízení č. 91/2009 a 723/2011, na základě nichž bylo v projednávaném případě antidumpingové clo doměřeno. Důvodem vydání tohoto aktu bylo rozhodnutí odvolacího orgánu Světové obchodní organizace, že antidumpingové clo podle uvedených nařízení odporuje právu Světové obchodní organizace. Podle žalobce to představuje důvod, pro který by soud měl zrušit napadená rozhodnutí žalovaného. Odvolával se přitom na rozsudek NSS ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 A 48/2002 - 98, podle nějž se musí soud odchýlit od právního stavu, jaký zde byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) v případě, že v mezidobí došlo ke zrušení aplikovaného předpisu Ústavním soudem pro jeho rozpor s ústavním pořádkem. Totéž judikoval Nejvyšší správní soud i ve věci sp. zn. 5 As 104/2013. Právo Světové obchodní organizace má přímý účinek a má přednost před českým i unijním právem. K tomu žalobce poukázal i na judikaturu Soudního dvora EU (rozsudky ve věcech C-70/87, *Féderation de l´industrie de l´huilerie de la CEE (Fediol)*, a C-69/89, *Nakajima All Precision Co.*). Podle této judikatury se soukromé osoby mohou dovolat práva Světové obchodní organizace při aplikaci unijních předpisů, pokud účelem přijetí těchto unijních předpisů bylo implementování závazků EU vyplývajících z členství v této organizaci. Žalobce poukázal, že to je právě i případ nařízení, na jejichž základě bylo uloženo antidumpingové clo, neboť nařízení Rady č. 384/96, které bylo shora uvedenými nařízeními prováděno, přímo odkazuje na Všeobecnou dohodu o clech a obchodu.

[7] Krajský soud žalobu shora uvedeným rozsudkem zamítl. Shledal, že sazební zařazení provedené celními orgány bylo správné. Označil-li žalobce dovážené výrobky jako „speciální výlisky“, nelze dovozovat, že by pouze z tohoto označení vyplýval účel předmětného zboží a následně též i jeho sazební zařazení. Předmětné zboží bylo možné podřadit pod číslo 7318, a to především s ohledem na jeho funkční určení. Vzhledem k tomu, že všeobecná pravidla pro výklad kombinované nomenklatury (VPVKN) zakotvují v pravidlu 3a) požadavek přednosti čísla s nejspecifičtějším popisem před čísly s obecnějším popisem, je třeba zohlednit, že specifičtější popis zboží je obsažen pod číslem 7318 v rámci „podložek“, neboť číslo 7302 zboží tohoto druhu neuvádí. Z dokumentů, technických nákresů i fotografií obsažených ve správním spise vyplývá, že předmětné zboží je svým účelem podložkou.

[8] Namítal-li žalobce, že mu vysvětlivky k harmonizovanému systému popisu a číselného označování zboží (dále jen vysvětlivky k HS) nebyly zpřístupněny, přestože se jedná o stěžejní dokument, na jehož základě bylo sazební zařazení zboží provedené žalobcem vyhodnoceno jako nesprávné, tento dokument byl citován ve zprávě o daňové kontrole i rozhodnutích celního úřadu. Žalobce s nimi tedy byl seznámen, nadto měl možnost si jej opatřit.

[9] Důvodnými neshledal krajský soud ani námitky vztahující se k průběhu daňové kontroly. K délce lhůty pro vyjádření se k výsledku kontroly soud uvedl, že lhůtu v délce dvaceti dní lze považovat za přiměřenou i vzhledem k judikatuře Soudního dvora Evropské unie (rozsudek ze dne 18. 12. 2008 ve věci C-349/07, *Sopropé*). Celní úřad podle krajského soudu pochybil, pokud stěžovatele k projednání zprávy o daňové kontrole předvolal podle § 100 daňového řádu, tj. s možností předvedení. Nicméně tato chyba nemůže způsobit nezákonnost správních rozhodnutí. V daném případě také postup podle § 88 odst. 5 daňového řádu nikterak nezkrátil možnosti procesní obrany žalobce a především se nijak negativně neprojevil v jeho subjektivních veřejných právech. Žalobce již byl seznámen s výsledky kontrolního zjištění a mohl se k nim vyjádřit, stejně jako mohl veškeré argumenty proti závěrům prvostupňového orgánu uplatnit v odvolání, což také učinil.

[10] Co se týká porušení dobré víry, žalobcem citované stanovisko nemohlo mít charakter chyby přičitatelné celním orgánům a dobrá víra žalobce s ohledem na skutečnosti uvedené v celních prohlášeních a v žádosti o stanovisko a k nezávaznému charakteru samotného stanoviska nemohla být založena.

[11] Žalobce ohledně správnosti jím provedeného sazebního zařazení zboží argumentoval dále tak, že v rámci stejné kontroly, na jejímž základě byla vydána i napadená rozhodnutí, bylo dne 23. 2. 2015 vydáno rozhodnutí č. j. 1197-6/2015-530000-51, kterým bylo doměřovací řízení zastaveno u dalších 261 celních prohlášení a správní orgány tak nepostupovaly ve srovnatelných věcech stejně. Krajský soud uvedl, že rozhodnutí celního úřadu v této věci byla vydána již dne 11. 4. 2014 a napadená rozhodnutí žalovaného dne 21. 11. 2014. Proto nelze dovozovat možnost založení dobré víry žalobce ve správnost jím provedeného sazebního zařazení zboží s odkazem na rozhodnutí ze dne 23. 2. 2015.

[12] K námitce absence dumpingové ceny krajský soud shledal, že celní orgány již nejsou oprávněny zkoumat, zda má zboží v konkrétním případě dumpingovou cenu. Tato skutečnost je dle krajského soudu zcela zřejmá z aplikovaných nařízení, proto nebyl žádný prostor k případnému položení předběžné otázky.

II. Kasační stížnost a další podání stran

[13] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností. Krajský soud dle něj chybně posoudil charakter předmětného zboží a v návaznosti na to i jeho celní zařazení. Soud měl k otázce sazebního zařazení ustanovit znalce, neboť ani soud ani správní orgány nedisponují odborností potřebnou pro posouzení charakteru zboží.

[14] Zboží – speciální výlisky SZ001 – je totiž zcela jedinečné, a nelze je proto považovat za podložky. Důvodem jsou specifické požadavky na pevnost a tvrdost, a to pouze u povrchových vrstev. Proto musí být vyráběno za výrazně odlišných technologických a nákladových podmínek oproti běžným podložkám. Je vyráběno ze speciální oceli, aby mohlo být používáno pro železniční tratě vyšších provozních parametrů a aby splnilo požadavky provozní životnosti spoje. Oproti tomu podložky běžného typu jsou určeny pro širokou škálu šroubových spojů a nemusí splňovat tak přísné požadavky. Speciální výlisky nejsou podložkami, neboť se neumísťují pod matici a nejedná se o všeobecně použitelný výrobek, který by mohl být nahrazen jakoukoli podložkou. Z rozsudku NSS ze dne 30. 3. 2016, č. j. 2 Afs 251/2015 - 272, vyplývá, že v případě dvou možných sazebních zařazení zboží má být aplikováno to, které je pro stěžovatele výhodnější.

[15] Stěžovatel poukázal na VPVKN a TARIC kód 7302, z nichž vyplývá, že posuzované zboží má být jakožto specifický materiál určený k upevňování kolejnic zařazeno právě do tohoto kódu. Pokud žalovaný poukazuje na to, že v tomto kódu nejsou dle vysvětlivky uvedeny šrouby, svorníky, matice, nýty a kolejnicové hřeby, pak se jedná pouze o běžný spojovací materiál použitelný i pro jiné účely než upevňování kolejnic, což není případ speciálních výlisků, které jsou určeny pouze a jen pro tento účel. Tento kód je proto více vhodný pro zařazení posuzovaného zboží.

[16] Krajský soud vycházel z vysvětlivek k HS, které nejsou právním předpisem, a proto měly být provedeny jako důkaz. Pokud se tak nestalo, jedná se o závažnou vadu řízení. Stěžovatel též krajskému soudu vytkl, že nesprávně aplikoval rozsudek SDEU ve věci *Sopropé* a dospěl k chybnému závěru, že lhůta poskytnutá žalobci pro vyjádření se ke zprávě o kontrole byla dostatečná. Krajský soud dostatečně nezohlednil komplexní povahu věci a rozsáhlost spisu. Nesprávný je též závěr napadeného rozsudku, že omluva likvidátora stěžovatele z projednání výsledků kontroly nebyla řádná, neboť nesdělil, jaký konkrétní důvod (kolize termínů) mu brání se jednání zúčastnit. Likvidátor jakožto advokát je vázán mlčenlivostí a nesmí sdělovat, jaké právní služby kterému klientovi v určité době poskytuje. Jestliže nebyly dány podmínky pro doručení zprávy o kontrole dle § 88 odst. 5 d. ř., nebyla kontrola řádně ukončena a napadená rozhodnutí správních orgánů na ní založená jsou nezákonná. Krajský soud nesprávně posoudil i námitky stěžovatele týkající se nezohlednění stanoviska Celního ředitelství Brno a závazných informací o celním zařazení zboží, kterými stěžovatel argumentoval.

[17] V posuzované věci byly dány i podmínky pro aplikaci čl. 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu, neboť celními orgány tvrzené chybné sazební zařazení zboží připadá na vrub pouze jim. Stěžovatel celním orgánům poskytl všechny potřebné informace pro zařazení zboží, na jejich základě bylo vydáno stanovisko (byť neformální) a stěžovatel byl i verbálně ze strany celních orgánů ujišťován o správnosti sazebního zařazení. Navíc celní orgány postupovaly v podobných případech odlišně, neboť nejprve speciální výlisky podřazovaly pod kód 7326, poté v nyní projednávané věci svůj názor přehodnotily a doměřily stěžovateli clo a penále, neboť měl správně zboží deklarovat v kódu 7318, a následně opět změnily názor a rozhodnutím z února 2015 stejné speciální výlisky (pouze proclených v rámci jiných jednotných správních dokladů, kontrolovaných v rámci jiné kontroly tímž celním úřadem a dokonce stejnou kontrolní skupinou) opětovně zařadily pod kód 7326. Z pozdějšího rozhodnutí tedy vyplývá, že celní úřady později uznaly, že v nyní projednávané věci pochybily.

[18] Stěžovatel opětovně namítal, že jím dovezené zboží nevykazovalo dumpingovou cenu, a proto na ně nemělo být aplikováno nařízení č. 91/2009, přičemž toto by mělo být objasněno předběžnou otázkou předloženou Soudnímu dvoru EU.

[19] Rada EU při vydávání nařízení č. 91/2009, 723/2011 a 924/2012 porušila své závazky vyplývající z práva Světové obchodní organizace (WTO), resp. tato nařízení jsou v rozporu také s nařízeními č. 384/96 a 1225/2009. Tento názor podepřel stěžovatel odkazem na Orgán pro řešení sporů WTO, podle něhož EU porušila čl. 2.4 antidumpingové dohody, podle něhož strana uplatňující opatření proti dumpingu je povinna spravedlivě posoudit cenu daného zboží na domácím trhu. V reakci na toto stanovisko WTO Komise EU zrušila citovaná nařízení s účinky *ex nunc* nařízením č. 278/2016, což je však podle stěžovatele nedostatečné a i v případě cel uložených stěžovateli musí být zohledněna neplatnost původních nařízení. V této souvislosti stěžovatel opět navrhuje předložení předběžné otázky Soudnímu dvoru EU.

[20] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odmítl argumentaci stěžovatele ohledně chybného celního zařazení speciálních výlisků. Celní orgány disponují dostatečnou odborností pro posouzení otázky celního zařazení a rovněž kompetenci správních soudů v této oblasti nelze zpochybňovat. Proto je nesprávná námitka stěžovatele, že měl být k posouzení této otázky ustanoven znalec. Pokud stěžovatel srovnával jím dovezené výlisky s „běžnými podložkami“, podle žalovaného žádné takové zboží neexistuje. Nelze redukovat příslušnou podpoložku celního sazebníku na malé kroužky vyrobené z nekvalitního plechu. Tvrzené specifické vlastnosti předmětného zboží nemohou vyloučit aplikování tohoto kódu i na ně. Pokud stěžovatel argumentoval rozsudkem NSS č. j. 2 Afs 251/2015 - 272, nelze z něj dovozovat, že by celní orgány měly vždy aplikovat celní zařazení výhodnější pro dovozce, naopak zásadami pro aplikaci celního sazebníku v tomto rozsudku uvedenými se žalovaný bezezbytku řídil. Harmonizovaný systém popisu a číselného označování zboží, který celní orgány použily, včetně vysvětlivek a stanovisek světové celní organizace, je veřejně dostupný, některé dokumenty jsou však poskytovány pouze za příslušnou úhradu. Vysvětlivky k HS jsou důležitou pomůckou k aplikaci společného celního sazebníku, byť nikoli závaznou, jak vyplývá z judikatury Soudního dvora. Nejedná se však o důkazní prostředky, které by měly být prováděny jako listinné důkazy. Stěžovatel odmítl i námitky stěžovatele ohledně procesních vad při provádění kontroly. Pokud likvidátorovi stěžovatele skutečně bránila objektivní překážka v účasti na

projednání zprávy o kontrole, kterou nemohl s ohledem na advokátní tajemství sdělit, mohl k účasti na tomto úkonu zmocnit další osobu. I pokud by mu tím bylo zabráněno uplatnit další důkazy či argumenty vyvracející kontrolní zjištění, mohl je uplatnit bez omezení v dalším řízení před celními orgány. Ve vztahu k dobré víře stěžovatele žalovaný poukázal na to, že to byl právě stěžovatel, kdo disponoval veškerými informacemi a podklady týkajícími se povahy a účelu posuzovaného zboží. Celní orgány naopak měly k dispozici pouze neúplné informace obsažené v celním prohlášení. Dobrá víra stěžovatele nemohla být založena ani neformálním stanoviskem celního ředitelství, na něž se stěžovatel odvolává. Lichá je i námitka týkající se toho, že nebyla prokázána dumpingová cena v konkrétním případě posuzovaného zboží. Takový požadavek by byl zcela v rozporu se smyslem a povahou antidumpingových cel.

[21] Pokud se stěžovatel odvolával na nařízení Komise (EU) 2016/278 o zrušení aplikovaných antidumpingových cel, toto nařízení výslovně uvádí, že má být aplikováno pouze *pro futuro* a nezakládá právo na vrácení již vybraného cla. Naopak ze stanoviska Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF) ze dne 18. 3. 2016 vyplývá, že cla podle zrušených antidumpingových nařízení již vyměřená, avšak dosud nevybraná, mají být nadále vymáhána.

[22] K poukazu stěžovatele na rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 23. 2. 2015, kterým bylo zastaveno řízení ve věci jiných celních deklarací stěžovatele, žalovaný uvedl, že i kdyby se některé celní deklarace týkaly zboží stejné povahy jako v posuzované věci, celní úřad se konkrétně nevyjadřoval ke správnosti jeho celního zařazení, pouze obecně konstatoval, že kontrola nezjistila porušení právních předpisů. Žalovaný odmítl, že by v obdobných věcech postupoval odlišným způsobem. Naopak v podobné věci jiného dovozce postupoval stejným způsobem jako v nyní projednávané věci a Nejvyšší správní soud se jí zabývá pod sp. zn. 10 Afs 186/2017. Připustil však, že kontrolní skupina mohla pochybit ve věci stěžovatelem uváděných celních deklarací, pokud neshledala porušení předpisů v případě zařazení stejných speciálních výlisků pod kód HS 7326.

[23] V replice stěžovatel zdůraznil, že stanovisko celního ředitelství, na které opakovaně poukazuje, sice mělo sloužit pro služební potřebu celních orgánů, avšak jedná se o jediný dokument, který měl k dispozici a který obsahuje názor celních orgánů na zařazení jím dováženého zboží. Je proto logické, že se jím řídil v dobré víře v jeho správnost. Stěžovatel dále reagoval na argumentaci žalovaného stanoviskem OLAF ze dne 18. 3. 2016. Z článku 1 nařízení Komise (EU) 2016/278 stěžovatel dovozuje, že měla být zastavena veškerá celní řízení týkající se antidumpingového cla ve věci celního kódu aplikovaného v nyní posuzovaném případě. Dopis OLAF na tomto právním předpisu nemůže nic změnit. Stěžovatel také setrval na názoru, že správní orgán prvního stupně po vydání napadeného rozhodnutí přehodnotil svůj názor ohledně celního zařazení posuzovaného zboží a i pokud by se jednalo o pochybení, jak dovozuje žalovaný, nemohlo by být přičítáno k tíži stěžovatele.

[24] Žalovaný zaslal soudu dupliku, v níž poukázal na to, že sporné clo bylo v době vstupu nařízení Komise (EU) 2016/278 v platnost již pravomocně vyměřeno, proto poukaz stěžovatele na to, že řízení mělo být zastaveno, je irelevantní. Rozhodnutí o zastavení daňového řízení ze dne 23. 2. 2015, na které se stěžovatel odvolává, se týkalo 261 celních

prohlášení stěžovatele v letech 2012 a 2013 a z nich pouze 2 se vztahovala na zboží – speciální výlisky, které jsou předmětem posouzení v nyní projednávané věci. Tvrzení stěžovatele v tomto ohledu je tedy velmi zavádějící.

[25] Stěžovatel zaslal soudu ještě tripliku, v níž se vymezil vůči tvrzení žalovaného, že v průběhu řízení účelově mění a doplňuje svá tvrzení týkající se nekonzistentnosti rozhodování celních orgánů ohledně celního zařazení posuzovaného zboží.

III. Posouzení kasační stížnosti

[26] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) přípustná. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[27] Kasační stížnost je důvodná.

[28] S ohledem na rozsah kasační stížnosti Nejvyšší správní soud v zájmu přehlednosti námitky stěžovatele podle jejich předmětu seřadil do několika hlavních okruhů a takto je vypořádal.

a) Vady dokazování v řízení před krajským soudem

[29] Stěžovatel namítal, že krajský soud neprokázal, že výrobek ULS7, který v celních deklaracích označoval jako „speciální výlisek“ (dále jen „výrobek“), je podložka zahrnutá pod kód TARIC 7318. Krajský soud nezkoumal složení, způsob výroby a charakter výrobku a pouze přejal závěry žalovaného. V celém řízení, ať už před celními orgány nebo před krajským soudem, nebyl proveden důkaz, ze kterého by jednoznačně a nezpochybnitelně vyplývalo, že výrobek je podložkou, jejíž tarifní zařazení má být TARIC 7318. Krajský soud ani žalovaný přitom nedisponují potřebnou odborností pro to, aby byli schopni tuto otázku posoudit. Krajský soud měl s ohledem na to stanovit znalce. Pokud tak neučinil, porušil § 64 s. ř. s. ve spojení s § 127 občanského soudního řádu.

[30] Nejvyšší správní soud v první řadě konstatuje, že krajský soud v posuzovaném případě neprováděl dokazování. Podle § 77 odst. 1 s. ř. s. soud provádí dokazování při jednání. Žalovaný i stěžovatel na výzvu soudu vyjádřili souhlas s rozhodnutím věci bez jednání (stěžovatel svůj původní nesouhlas odvolal v replice k vyjádření žalovaného ze dne 5. 10. 2015). Stěžovatel byl tedy seznámen s tím, že ve věci nebude prováděno dokazování a soud bude věc posuzovat na základě obsahu správního spisu. Stěžovatel nadto provedení žádných důkazů, jako např. právě znaleckého posudku k sazebnímu zařazení výrobku, v řízení před krajským soudem nenavrhoval.

[31] Dále je třeba přisvědčit žalovanému i krajskému soudu, že sazební zařazení zboží podle celního sazebníku je otázkou právní. Žalobce nerozporoval skutková zjištění správních orgánů ohledně povahy a účelu výrobku, nýbrž pouze jeho sazební zařazení.

Sazební zařazení zboží je přitom úkolem orgánů celní správy, které může být předmětem soudního přezkumu. Nejedná se však primárně o skutkovou otázku, která by byla předmětem dokazování. Takovou otázkou mohou být vlastnosti a účel zboží, které však v posuzovaném případě předmětem sporu nebyly.

[32] S ohledem na výše uvedené je třeba také posoudit námitku neprovedení vysvětlivek k HS jako důkazu. Vysvětlivky nic nevypovídají o účelu a vlastnostech výrobku (skutkové otázky), nýbrž slouží jako interpretační pomůcka k sazebnímu zařazení zboží (právní otázka). Z povahy věci tedy nebylo namístě je provádět v řízení před krajským soudem jako důkaz.

[33] Nad rámec výše uvedeného Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatel byl s relevantními pasážemi vysvětlivek seznámen, jelikož příslušná ustanovení tohoto dokumentu byla citována již ve zprávě o kontrole a v prvostupňových rozhodnutích (str. 27 prvostupňových rozhodnutí). Stěžovateli přitom nic nebránilo si vysvětlivky opatřit. Na tom nic nemění ani skutečnost, že vysvětlivky nejsou dostupné bezplatně. V této souvislosti lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2015, č. j. 1 As 162/2014 - 63, z něhož mimo jiné vyplývá, že přístup k českým technickým normám může podléhat úplatě, pokud pro ně právní předpis nestanoví bezplatný režim.

b) Sazební zařazení výrobku

[34] Stěžovatel zpochybňuje správnost sazebního zařazení dotčených výrobků. Stěžovatel namítá, že výrobek není obyčejnou podložkou, ale je vyráběn za odlišných technologických a nákladových podmínek oproti běžným podložkám. Zatímco popis kódu 7318 se vztahuje na podložky běžného typu, které nemusejí splňovat specifické požadavky z hlediska kvality zpracovaní, pevnosti nebo účelu, naproti tomu dotčený výrobek je vyráběn z oceli se specifickými vlastnostmi tak, aby splňoval kvalitativní požadavky pro své použití v rámci železničních tratí vyšších provozních parametrů. Posuzovaný výrobek a běžné podložky se výrazně odlišují, zejména ve skupině klíčových parametrů daných mechanickými vlastnostmi, a nelze je tedy považovat za produkty stejného zařazení. Výrobek se oproti běžným podložkám neumisťuje pod matici a nejedná se o všeobecně použitelný výrobek, který by mohl být zaměněn s jakoukoliv podložkou. Krajský soud pochybil, pokud nezohlednil zcela specifický účel výrobku.

[35] Stěžovatel odkazuje na znění TARIC kódu 7302 a poukazuje na to, že výrobek je specifickým materiálem určeným k upevňování kolejnic.

[36] Nejvyšší správní soud se při posouzení této námitky ztotožnil se závěry krajského soudu a žalovaného.

[37] Mezi účastníky je nesporné, že posuzovaný výrobek tvoří ploché kovové kroužky o vnějším průměru 50 mm, v jejichž středu je kruhový otvor (vnitřní průměr 25 mm), o tloušťce 4 mm a hmotnosti 0, 046 kg. Pevnost materiálu v tahu činí 590-740 N/mm², tvrdost 183-230 HV. Povrch kroužků je upraven zinkovým fosfátováním. Výrobek je určen pro upevňování železničního kolejového svršku jako součást jeho šroubového upevnění typu VOSSLOH. V této sestavě je výrobek umístěn pod hlavou vrtule do pražce a leží na pružné svěrce, která přitlačuje patu kolejnice. Jeho účelem je zvětšení styčné

plochy mezi vrtulí a svěrkou, a tím rozložení tlaku vyvíjeného hlavou vrtule na větší plochu svěrky a naopak, aby nedocházelo k poškození obou součástek, případně k vysmeknutí svěrky či k povolování vrtule vlivem sil působících na jednotlivé součásti upevňovacího systému při průjezdu kolejových vozidel. Celní orgány rovněž uvedly, že tento výrobek je v obchodním styku běžně označován jako podložka ULS7 (takové označení je ostatně přímo vyraženo na jednotlivých kusech posuzovaného výrobku).

[38] Kombinovaná nomenklatura zboží je stanovena přílohou č. 1 nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku. Detailní popis tohoto systému je obsažen ve stěžovatelem citovaném rozsudku NSS ze dne 30. 3. 2016, č. j. 2 Afs 251/2015 - 272, a není účelné jej zde opakovat. Ke kódu 7318 je přiřazen tento popis: *Šrouby a vruty, svorníky (maticové šrouby), matice, vrtule (do pražců), háky se závitem, nýty, závlačky, příčné klíny, podložky (včetně pružných podložek) a podobné výrobky, ze železa nebo oceli*. Kód 7302 je popsán takto: *Konstrukční materiál pro stavbu železničních nebo tramvajových tratí ze železa nebo oceli: kolejnice, přídržné kolejnice a ozubnice, hrotovnice, srdcovky, přestavné tyče výměny a ostatní přejezdová zařízení, pražce (příčné pražce), kolejnicové spojky, kolejnicové stoličky, klíny kolejnicových stoliček, podkladnice (kořenové desky), kolejnicové přídržky, úložné desky výhybky, kleštiny (táhla) a jiný materiál speciálně přizpůsobený pro spojování nebo upevňování kolejnic*. Stěžovatel v původních celních deklaracích zařadil výrobky pod kód 7326 (*Ostatní výrobky ze železa nebo oceli*).

[39] Argumentace stěžovatele vychází především z názoru, že dotčený výrobek má specifickou funkci a není univerzálně použitelný jako podložka, nýbrž pouze v určitém upevňovacím zařízení používaném pro stavbu železničních tratí (a proto má být zařazen pod kód 7318).

[40] Příslušná ustanovení Vysvětlivek k HS jsou citována na str. 58 zprávy o kontrole. Vysvětlivky ke kódu 7318 odstavec E) jsou zde, co se pojmu podložky týká, přeloženy z originálního znění jako „*…obvykle malé tenké kotouče s kruhovým otvorem ve středu; umisťují se mezi matici a jednou z částí, která má být upevněna, aby ji chránily. Mohou být hladké (tzn. obyčejné – pozn. kontrolní skupiny), ozubené, rozštěpené (např. Growerovy pružné podložky), zkřivené, kuželové atd.)*“. V případě vysvětlivek k číslu 7326 je zboží sem spadající charakterizováno jako „*…všechny železné nebo ocelové výrobky zhotovené kováním nebo vysekáváním, řezáním nebo ražením nebo jinými procesy jako například ohýbáním, sestavováním, svařováním, soustružením, frézováním nebo děrováním, jiné než výrobky zahrnuté v předchozích číslech této kapitoly nebo uvedené v poznámce 1 ke třídě XV nebo zahrnuté v kapitole 82 nebo 83 nebo specifičtěji uvedené jinde v nomenklatuře*.“ Jak správně dovodily správní orgány, jedná se o sběrné číslo, kam je zařazováno zboží jinde neuvedené. Byl tak aplikován postup vyplývající z VPVKN, kdy je nejprve ověřena možnost sazebního zařazení zboží pod číslo 7318 a sazební zařazení pod číslo 7326 přichází v úvahu až tehdy, pokud daný výrobek nelze zahrnout pod předchozí čísla kapitoly 73 nebo specifičtěji na jiná místa nomenklatury.

[41] Z ustálené judikatury NSS vyplývá, že pro celní zařazení je „*třeba postupovat takto: Nejprve je třeba (1) přesně určit fyzické vlastnosti zboží a užití, k němuž je určeno; dále (2) je třeba s ohledem na znění položek příslušných tříd a kapitol (a) provést prozatímní zařazení na základě užití, k němuž je zboží určeno, a (b) provést prozatímní zařazení na základě fyzických vlastností zboží; v následující fázi (3) je třeba určit, zda společné posouzení znění položek*

a poznámek tříd a kapitol umožňuje jednoznačné a přesné zařazení; není-li to možné (4), musí být střet norem vyřešen použitím dalších interpretačních pravidel; nakonec (5) je třeba provést zařazení do (a) podpoložky harmonizovaného systému a (b) podpoložky kombinované nomenklatury" (srov. již citovaný rozsudek č. j. 2 Afs 251/2015 - 272). V nyní projednávané věci jsou rozhodné vlastnosti posuzovaného výrobku, tj. jeho tvar, který odpovídá charakteristikám podložek (tak, jak jsou vnímány v běžném obchodním styku, ale i ve shora citovaných vysvětlivkách k HS), tj. jedná se o tenký kotouč s kruhovým otvorem ve středu, který je určen k umístění mezi hlavu šroubu (vrtule) a součástku, která má být upevněna (svěrku). Nerozhodné zde je, že oproti popisu podložky ve vysvětlivkách k HS posuzovaný výrobek má být umísťován nikoli pod matici, nýbrž pod hlavu šroubu (vrtule), popis ve vysvětlivkách je totiž demonstrativní (uvozen slovem „obvykle").

[42] Pokud stěžovatel poukazoval na účel výrobku, který je užíván především při stavbě železničních tratí jako součást systému pro upevňování kolejnic, nevede to k nutnosti zařazení pod kód 7302 *Konstrukční materiál pro stavbu železničních a tramvajových tratí ze železa nebo oceli,* jak se stěžovatel domnívá. Již ze samotného znění obou v úvahu přicházejících položek (7318 a 7302) vyplývá, že některé součásti pro stavbu železničních tratí jsou zařazeny výslovně pod položku 7318, konkrétně se to týká vrtulí do pražců a (ostatně k nim příslušejících) podložek. To, že je výrobek určen k použití jakožto součást systému upevňování kolejnic ani speciální požadavky na vlastnosti a výrobní technologie z tohoto účelu vyplývající, tedy neznamená automaticky jeho zařazení do položky 7302, pokud je konkrétně uveden ve výčtu zboží zařazeného pod položku 7318. Pravidlo 3 a) VPVKN zakotvuje požadavek přednosti čísla s nejspecifičtějším popisem před čísly s obecnějším popisem, v souladu s tímto pravidlem je nutné konstatovat, že specifičtější popis zboží je obsažen pod kódem 7318 (podložky), neboť číslo 7302 zboží tohoto druhu neuvádí.

[43] Označil-li žalobce dovážené výrobky jako „speciální výlisky", nelze dovozovat, že by pouze toto označení mohlo založit jiný způsob celního zařazení výrobku. Jak vyplývá ze shora citované judikatury, pro celní zařazení výrobku jsou určující vlastnosti a účel, nikoli jeho označení dovozcem.

[44] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že klasifikace zboží provedená žalovaným a následně potvrzená krajským soudem je řádně odůvodněná a přesvědčivá. Přihlíží k účelu a charakteru výrobků a výkladovým zásadám sazební klasifikace zboží. Z vysvětlivek ke kódu 7318 nijak nevyplývá, že by do tohoto kódu měly být zařazeny pouze „obecně využitelné" podložky. Názor stěžovatele, že přesnější popis výrobku obsahuje kód 7302, je založen pouze na jeho tvrzení, že se nejedná o podložku.

[45] Námitky stěžovatele, kterými zpochybňuje celní zařazení výrobku správními orgány, tedy považuje Nejvyšší správní soud za nedůvodné.

c) Ochrana dobré víry stěžovatele

[46] S otázkou sazebního zařazení výrobku úzce souvisí námitka, že správní orgány nechránily dobrou víru stěžovatele a porušily čl. 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu. Legitimní očekávání stěžovatele mělo být založeno jednak akceptováním celních prohlášení, jednak stanoviskem Celního ředitelství Brno ze dne 28. 5. 2010 o sazebním

zařazení výrobku, které bylo vydáno na základě popisu zpracovaného Celním úřadem Hodonín. Za případné chyby v popisu výrobku tedy nesou odpovědnost celní orgány.

[47] Podle čl. 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu se dodatečné zaúčtování cla neprovede, pokud *částka cla dlužného ze zákona nebyla zaúčtována následkem chyby ze strany celních orgánů, kterou nemohla osoba povinná zaplatit clo přiměřeným způsobem zjistit, a pokud tato osoba jednala v dobré víře a dodržela všechna ustanovení platných předpisů týkající se celního prohlášení.* K tomuto ustanovení NSS uvedl v rozsudku 29. 8. 2014, č. j. 5 Afs 3/2014 - 40, toto: *„Je třeba také připomenout, že dle čl. 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu příslušné orgány neprovedou dodatečné zaúčtování dovozního cla jen, pokud jsou současně splněny tři podmínky. Clo nesmí být vybráno následkem chyby ze strany celních orgánů; chyba, které se dopustily celní orgány, nemohla být osobou povinnou zaplatit clo jednající v dobré víře přiměřeným způsobem zjištěna, a konečně tato osoba musela dodržet všechna ustanovení právních předpisů týkající se jejího celního prohlášení. Pokud jde hned o první z uvedených podmínek, které se v zásadě domáhá stěžovatel, je důležité připomenout, že cílem článku 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu je chránit legitimní očekávání osoby povinné zaplatit clo, pokud jde o opodstatněnost všech skutečností uvedených v rozhodnutí o vybrání či nevybrání cla. Legitimní očekávání osoby povinné zaplatit clo je ovšem hodné ochrany jen tehdy, pokud základ, na němž spočívá toto očekávání, způsobily celní orgány. Právo na to, aby dovozní clo nebylo vybráno poté, co bylo zboží propuštěno, zakládají tedy pouze chyby přičitatelné aktivnímu jednání příslušných orgánů (viz rozsudek Soudního dvora ze dne 27. 6. 1991, Mecanarte, C-348/89, Recueil, I-3277, body 19 a 23). K posouzení naplnění těchto podmínek je možné poukázat na znění čl. 71 odst. 2 celního kodexu, podle kterého: Není-li celní prohlášení ověřováno, opírá se použití předpisů uvedených v odstavci 1 o údaje uvedené v celním prohlášení.“* Následně NSS v tomto rozsudku dovodil, že v případě pouhé akceptace celního prohlášení k takovémuto aktivnímu jednání nedochází.

[48] Nejvyšší správní soud má v nyní posuzované věci ve shodě s výše citovaným judikátem za to, že přijetí celních deklarací stěžovatele u dovozů výrobků, které byly následně předmětem kontroly a doměření cla, nepředstavuje takové jednání celních orgánů, které by mohlo založit legitimní očekávání stěžovatele a bránit doúčtování cla ve smyslu citovaného ustanovení celního kodexu.

[49] Pokud jde o stěžovatelem uplatňované stanovisko Celního ředitelství Brno, Nejvyšší správní soud se shoduje s názorem krajského soudu, že sazební zařazení zboží bylo provedeno na základě popisu v žádosti, že se jedná o speciální výlisek z oceli užívaný v železničním a stavebním průmyslu k přesnému a přitom velmi namáhanému vymezení dilatací a dosedacích ploch (kolejnice, jeřábové dráhy, výtahy). Srovnáním se shora uvedeným zjištěním týkajícím se vlastností a účelu výrobku je třeba konstatovat, že se jedná o poněkud zavádějící popis. Navíc je zřejmé, že se jedná o interní dokument vypracovaný celními orgány pro úřední potřebu, nikoli o formalizovaný akt adresovaný stěžovateli, který by mohl založit jeho legitimní očekávání.

[50] Nejvyšší správní soud souhlasí i s názorem krajského soudu o tom, že nebyla naplněna podmínka druhá pro aplikaci citovaného ustanovení celního kodexu, neboť tvrzené pochybení celních orgánů mohlo být stěžovatelem jako odborně zdatným hospodářským subjektem odhaleno. Naplněna ostatně nebyla ani třetí podmínka, neboť stěžovatel neuvedl pravdivé, resp. úplné informace o vlastnostech a účelu výrobku (ostatně

již označení výrobku v rozporu s jeho obvyklým označením jako speciální výlisek lze chápat jako snahu vyhnout se zařazení výrobku do kódu postiženého antidumpingovým clem).

d) Procesní vady v řízení před správními orgány

[51] Třetí skupinu kasačních námitek tvoří výtky stěžovatele proti tomu, jak krajský soud posoudil žalobní body, v nichž stěžovatel tvrdil porušení procesních předpisů správními orgány.

[52] Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatel zde pouze opakuje argumentaci uplatněnou již v řízení před krajským soudem, kterou se krajský soud v napadeném rozsudku obsáhle zabýval. S posouzením těchto námitek krajským soudem se Nejvyšší správní soud zcela ztotožňuje a odkazuje na ně.

[53] Stěžovatel nemá pravdu, pokud dovozuje, že byl na svých právech zkrácen tím, že v průběhu daňové kontroly neměl dostatečně dlouhou lhůtu pro vyjádření ke kontrolním zjištěním. Krajský soud správně vyložil, že lhůta dvaceti dnů byla s přihlédnutím ke specifikům projednávané věci zcela přiměřená a rovněž správně poukázal na rozsudek Soudního dvora EU ve věci *Sopropé*. Pokud stěžovatel argumentuje mimořádnou složitostí případu a nutností prostudovat dokumenty čítající stovky stran, pak Nejvyšší správní soud poukazuje na to, že protokol o kontrolních zjištěních ze dne 6. 2. 2013, včetně všech příloh, které obsahují dokumenty typu úplný výpis z obchodního rejstříku stěžovatele, které nebylo nutné podrobně studovat, čítal 49 stran. V tomto protokolu správní orgán prvního stupně vyčerpávajícím způsobem vysvětlil důvody, pro které má za to, že stěžovatel posuzovaný výrobek chybně celně zařadil a jaké má být správné celní zařazení. Lhůtu dvaceti dnů tedy nelze považovat za nepřiměřenou vzhledem k okolnostem případu.

[54] Stejně nedůvodná je i námitka týkající se porušení práva stěžovatele (resp. jeho likvidátora) na osobní účast při projednání zprávy o daňové kontrole dle § 88 d. ř. Podle názoru Nejvyššího správního soudu by omluva z jednání, na něž byl daňový subjekt předvolán za účelem projednání zprávy o daňové kontrole, měla být náležitá a důvod, který brání daňovému subjektu či jeho zástupci se k projednání zprávy o kontrole dostavit, by měl být přiměřeně doložen. Zde lze analogicky poukázat na judikaturu týkající se omluv z ústního jednání o přestupcích. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 19. 8. 2013, č. j. 4 As 78/2013 - 24, bod 18, uvedl: „*Nejvyšší správní soud rovněž odkazuje na soudní judikaturu k omluvitelným důvodům nepřítomnosti účastníka (jeho zástupce) na jednání v občanském soudním řízení. Jak uvedl Nejvyšší soud v usnesení z 22. 5. 2002, sp. zn. 29 Cdo 3063/2000 (dostupné na www.nsoud.cz) s odkazem na svou předchozí ustálenou judikaturu, '[o]mlouvá-li účastník (jeho zástupce) svou neúčast při jednání časovou kolizí s jiným soudním sporem, může být jeho omluva ve smyslu § 153b odst. 1 o. s. ř. důvodná jen tehdy, jestliže soudu oznámí také konkrétní údaje o tom, proč se nemůže jednání zúčastnit, zejména jaké jiné jednání mu brání v účasti (v jaké věci a u jakého soudu), kdy se o něm dozvěděl (že k němu byl předvolán dříve než k jednání, z něhož se omlouvá) a že časovou kolizi více jednání již nebylo možné vyřešit jinak (např. substitucí).' Je tedy zřejmé, že posouzení důvodů omluvy, které provedly správní orgány v posuzované věci, nebylo nijak nepřiměřené ani nepředvídatelné. Jak vyplývá z výše uvedeného, omluva zástupce stěžovatele ze dne 23. 5. 2011 tyto legitimní*

požadavky nesplňovala, neboť je zřejmé, že předvolání v trestní věci bylo zástupci stěžovatele doručeno později než předvolání k ústnímu jednání v předmětném přestupkovém řízení a zástupce rovněž nevysvětlil, proč není možno zajistit u jednoho z nařízených jednání substituci jiným advokátem (koncipientem)."

[55] V nyní projednávané věci byl stěžovatel dne 11. 3. 2014 předvolán na 1. 4. 2014 za účelem projednání zprávy o daňové kontrole. Dne 28. 3. 2014 likvidátor stěžovatele požádal o stanovení nového termínu projednání zprávy o kontrole, neboť „*vzhledem k neodkladným pracovním záležitostem, které vyplývají z výkonu mojí advokátní praxe, se bohužel nemohu ve stanoveném termínu zúčastnit předmětného jednání*". Dne 31. 3. 2014 pak správní orgán prvního stupně zaslal stěžovateli k této žádosti své stanovisko, v němž mu sdělil, že ji nepovažuje za dostatečnou omluvu a neakceptuje ji, protože je zcela nekonkrétní a nedoložená. Nejvyšší správní soud za těchto okolností musí konstatovat, že závěr žalovaného a krajského soudu, že omluvu pro její nekonkrétnost nebylo možné považovat za řádnou, je zcela správný. Byly tak naplněny podmínky pro doručení zprávy o kontrole bez jejího projednání.

[56] Navíc je třeba upozornit i na to, že s reakcí celního úřadu na vyjádření stěžovatele ke kontrolním zjištěním, byl stěžovatel seznámen již předem písemně, a to přípisem ze dne 31. 3. 2014. Stěžovatel tak nemohl být nijak zkrácen na svých právech tím, že zpráva o kontrole s ním nebyla projednána (srov. rozsudek NSS ze dne 9. 3. 2017, č. j. 4 Afs 240/2016 - 71, bod 36).

[57] Důvodná není ani námitka, že správní orgány v dané věci rozhodovaly rozdílně. I zde se Nejvyšší správní soud ztotožňuje s posouzením ze strany krajského soudu, který uvedl, že pokud celní úřad po vydání napadeného rozhodnutí žalovaného dne 23. 2. 2015 zastavil doměřovací řízení ve vztahu ke 261 celním deklaracím stěžovatele, mezi nimiž byly i dva JSD obsahující druhově stejné výrobky jako v nyní posuzované věci, nemohlo to zpětně založit legitimní očekávání stěžovatele ke dni vydání napadených rozhodnutí, která jsou nyní předmětem řízení. Pokud z tohoto úkonu celních orgánů dovozoval stěžovatel nesprávnost názoru na celní zařazení výrobků v napadených rozhodnutích, již shora bylo obšírně vysvětleno, že názor žalovaného na celní zařazení posuzovaných výrobků uvedený v napadených rozhodnutích byl správný. Navíc tato námitka nebyla včas uplatněna v žalobní lhůtě, proto ani její důvodnost by nemohla vést ke zrušení napadených rozhodnutí žalovaného.

e) Absence dumpingové ceny

[58] Nejvyšší správní soud souhlasí s krajským soudem i v otázce vypořádání žalobního bodu týkajícího se neaplikovatelnosti antidumpingového cla. Je totiž zřejmé, že posouzení, zda ceny určitého zboží dováženého do EU vykazují známky dumpingu či nikoli, je značně složité a je prováděno Komisí obecně ve vztahu k danému typu zboží a dané zemi a časovému období. Na základě této analýzy je pak nařízením Komise uvaleno clo na tento typ zboží s původem v této zemi a v daném období. Povaha cla jako plošného odvodu, který je nástrojem obchodní politiky EU, pak vylučuje, aby bylo konkrétně zkoumáno, zda určité konkrétní dovezené zboží známky cenového dumpingu vykazuje či nikoli. Je tedy zcela logické, že ani text aplikovaných nařízení č. 91/2009, 723/2011 a 934/2012 neposkytuje žádný prostor pro zkoumání dumpingu ve vztahu ke konkrétnímu

dovezenému zboží v řízení o vyměření nebo doměření cla. Takový postup by totiž byl v rozporu s povahou tohoto institutu.

[59] Nejvyšší správní soud k tomu dodává, že stěžovatel ani nepředstavil žádnou argumentaci či důkazy, z nichž by bylo možné absenci dumpingu ve vztahu k jím dovezenému zboží dovozovat, a tuto otázku nastolil pouze v obecné rovině.

[60] S ohledem na výše uvedené má Nejvyšší správní soud za to, že nebyl prostor pro předložení předběžné otázky Soudnímu dvoru EU v řízení před krajským soudem ani v řízení o kasační stížnosti.

f) Zrušení aplikovaných nařízení a otázka jejich platnosti

[61] Stěžovatel dále namítal již v řízení před krajským soudem, že antidumpingové clo uložené nařízením (ES) č. 91/2009 ve znění prováděcího nařízení (EU) č. 924/2012 a potvrzené prováděcím nařízením (EU) 2015/519 bylo zrušeno prováděcím nařízením Komise (EU) 2016/278 pro rozpor s právem Světové obchodní organizace, přičemž tento důvod měl dle stěžovatele vést k jeho zpětné neaplikovatelnosti, tj. měl být zohledněn i při doměření předmětného cla, resp. v řízení o žalobě proti rozhodnutím žalovaného. Je pravdou, že tento důvod nebyl uplatněn již v žalobě, nýbrž až v dalším podání ze dne 14. 3. 2016 a navazujících podáních (tj. až po uplynutí lhůty k podání žaloby), k nimž se žalovaný obsáhle vyjádřil. Tuto námitku nyní opakuje v kasační stížnosti.

[62] Nejvyšší správní soud musí konstatovat, že krajský soud se tímto stěžovatelem namítaným důvodem nezákonnosti rozhodnutí žalovaného nijak nezabýval v rozsudku napadeném kasační stížností. K obdobné situaci se opakovaně vyjádřil Ústavní soud, naposledy v nálezu ze dne 31. 7. 2017, sp. zn. III. ÚS 1167/2017. V tomto nálezu Ústavní soud uvedl:

> *„(...) Tuto námitku stěžovatelky krajský soud nepřevzal do rekapitulační části svého rozsudku, ani se s ním ve svém rozhodnutí nijak nevypořádal. Obdobně se zachoval Nejvyšší správní soud, když uvedený argument obsažený v kasační stížnosti nijak nereflektoval v naraci svého rozsudku, ani se s ním nevypořádal. Nejvyšší správní soud tento argument "přeskočil" i ve svém vyjádření k ústavní stížnosti.*
>
> *26. Ústavní soud nepřehlédl, že stěžovatelka svůj argument krajskému soudu přednesla v podání, jež bylo označeno jako doplnění žaloby. Ze spisového materiálu, který měl Ústavní soud k dispozici, nebylo možno posoudit, zda v době, kdy stěžovatelka toto podání činila, ještě běžela lhůta k podání správní žaloby. Nové žalobní body přitom lze činit pouze do uplynutí lhůty k podání žaloby (§ 71 odst. 2 soudního řádu správního). Ani v případě, že by stěžovatelka doplnila žalobu po uplynutí lhůty k podání žaloby, ovšem nelze připustit, aby se soud s takto uplatněnou argumentací nijak nevypořádal. Předně bylo jeho povinností zabývat se tím, zda jde o nový žalobní bod, či o rozšíření některého z včas uplatněných žalobních bodů. I v případě, že by krajský soud shledal, že šlo o nový žalobní bod uplatněný v rozporu se zákonem až po uplynutí lhůty k podání žaloby, bylo jeho povinností toto zjištění uvést v odůvodnění rozsudku [viz k tomu nález Ústavního soudu ze dne 17. 12. 2008 sp. zn. I. ÚS 1534/08 (N 225/51 SbNU 807)], což se však nestalo.*

27. Podle právě uvedeného nálezu Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 1534/08 nemůže být postup krajského soudu, který nijak nereaguje na žalobcovu námitku, zhojen tím, že Nejvyšší správní soud v odůvodnění rozhodnutí o kasační stížnosti dodatečně stěžovateli předestře svůj právní názor, z jakého důvodu nebylo soudem prvního stupně k jeho žalobní námitce přihlíženo (bod 14 nálezu).“

[63] Výše uvedené platí v nyní projednávané věci tím spíše, že se jednalo o námitku, kterou stěžovatel ve své podstatě namítal neplatnost aplikovaného unijního předpisu, tedy otázku obdobnou otázce neústavnosti aplikovaného zákona či jiného právního předpisu, kterou přísluší posoudit soudu *ex officio*, a nelze tedy na takovouto námitku vztahovat koncentrační lhůtu uvedenou v § 71 odst. 2 s. ř. s.

[64] Pokud tedy krajský soud tuto stěžovatelem uplatněnou námitku v odůvodnění napadeného rozsudku zcela pominul, pak Nejvyššímu správnímu soudu nezbývá než konstatovat, že tento rozsudek je v tomto rozsahu nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů a Nejvyššímu správnímu soudu nezbývá než jej zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení, aniž by se touto otázkou nyní věcně zabýval.

[65] Nejvyšší správní soud v této souvislosti pouze poukazuje na usnesení NSS ze dne 18. 1. 2018, č. j. 2 Afs 332/2016 - 38, kterým bylo přerušeno řízení o kasační stížnosti v obdobné věci (v níž ovšem nebyla námitka neplatnosti aplikovaných nařízení o uvalení vznesena v řízení před krajským soudem). V tomto usnesení NSS uvedl:

„*V Úředním věstníku Evropské unie (C 277) byla dne 21. 8. 2017 zveřejněna na str. 22 pod č. 2017/C 277/32 informace o podání žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podané Commissione tributaria di primo grado di Bolzano (Itálie) dne 21. dubna 2017 – Rotho Blaas Srl v. Agenzia delle Dogane e dei Monopoli, Věc C-207/17. Předběžné otázky byly v uvedené věci položeny takto:*

I) Jsou nařízení (ES) č. 91/2009 „o uložení konečného antidumpingového cla na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli pocházejících z Čínské lidové republiky“, *[s] prováděcím nařízením (EU) č. 924/2012,* „kterým se mění nařízení (ES) č. 91/2009 o uložení konečného antidumpingového cla na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli pocházejících z Čínské lidové republiky“*[a] prováděcí nařízení (EU) č. 519/2015* „o uložení konečného antidumpingového cla na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli pocházejících z Čínské lidové republiky, rozšířeného na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli zasílaných z Malajsie bez ohledu na to, zda je u nich deklarován původ z Malajsie, na základě přezkumu opatření před pozbytím platnosti podle čl. 11 odst. 2 nařízení (ES) č. 1225/2009“ *neplatná/protiprávní/neslučitelná s článkem VI všeobecné dohody o clech a obchodu z roku 1994 a s rozhodnutím DSB WTO ze dne 28. července 2011?*

II) Pokud bude rozhodnuto o neplatnosti/protiprávnosti/neslučitelnosti nařízení (ES) č. 91/2009 o uložení antidumpingového cla a s ním souvisejících prováděcích nařízení č. 924/2012 a č. 519/2015, má zrušení antidumpingového cla uloženého na základě sporných opatření právní účinky od okamžiku vstupu prováděcího nařízení (EU) č. 278/2016 v platnost, nebo ode dne vstupu sporného opatření, t.j. „základního" nařízení (ES) č. 91/2009, v platnost?

Jelikož náležitá předběžná otázka již byla Soudnímu dvoru Evropské unie položena soudem jiného členského státu, jeví se podání další žádosti o rozhodnutí o totožné předběžné otázce Nejvyšším správním soudem jako nadbytečné. Nejvyšší správní soud proto rozhodl o přerušení řízení o kasační stížnosti dle § 48 odst. 2 písm. c) ve spojení s § 120 s. ř. s."

[66] Bude proto na krajském soudu, aby v dalším řízení při posouzení této stěžovatelem uplatněné námitky zohlednil i rozhodnutí Soudního dvora EU ve věci této předběžné otázky.

g) Otázka penále

[67] Jakkoli to přesahuje rámec důvodů uplatněných stěžovatelem v kasační stížnosti, Nejvyšší správní soud dále upozorňuje, že krajský soud v novém rozhodnutí ve věci musí vzít v úvahu i to, zda rozhodnutí žalovaného není nutno zrušit i s ohledem na to, že stěžovateli bylo vedle doměřeného cla uloženo zaplatit i penále. K tomu je třeba uvést, že podle usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 24. 11. 2015, č. j. 4 Afs 210/2014 - 57, č. 3348/2016 Sb. NSS, je penále trestem ve smyslu čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 40 Listiny základních práv a svobod. Rozšířený senát NSS v usnesení ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013 - 46, č. 3528/2017 Sb. NSS, dále vyslovil, že *„rozhoduje-li krajský soud ve správním soudnictví o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, kterým bylo rozhodnuto o vině a trestu za správní delikt v situaci, kdy zákon, kterého bylo použito, byl po právní moci správního rozhodnutí změněn nebo zrušen, je povinen přihlédnout k zásadě vyjádřené ve větě druhé čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, podle níž se trestnost činu posoudí a trest ukládá podle právní úpravy, která nabyla účinnosti až poté, kdy byl trestný čin spáchán, je-li to pro pachatele příznivější"*. Krajský soud má povinnost takto postupovat z úřední povinnosti, tj. i bez námitky (srov. rozsudek NSS ze dne 13. 6. 2008, č. j. 2 As 9 2008 - 77, č. 1684/2008 Sb. NSS).

[68] V nyní posuzované věci je podstatné, že dne 29. 7. 2016 nabyl účinnosti zákon č. 242/2016 Sb., celní zákon, který v § 22 stanoví, že z částky doměřeného cla nevzniká penále. V souladu se shora citovanou judikaturou Nejvyššího správního soudu by se tedy krajský soud měl v novém rozhodnutí vypořádat i s touto okolností.

IV. Závěr

[69] Ačkoli tedy Nejvyšší správní soud shledal nedůvodnou větší část ze stěžovatelem uplatňovaných kasačních námitek, přesto musel napadený rozsudek podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení. V něm bude krajský soud vázán právním názorem obsaženým především v části III. f) a g) odůvodnění tohoto rozsudku.

[70] V novém rozsudku ve věci rozhodne krajský soud též o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. února 2018

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu